

Písně: 142, 453, 722, 407

Čtení: J 4, 111 – 26

Text: J 4, 113 – 14 *Ježíš jí odpověděl: Každý, kdo pije tuto vodu, bude mít opět žízeň. Kdo by se však napil vody, kterou mu dám já, nebude žíznit navěky. Voda, kterou mu dám, stane se v něm pramenem, vyvěrajícím ke životu věčnému.*

Ježíš je na cestě za lidmi a je unavený. Asi ho bolí nohy, a tak si sedne ke studni. Tzn. že v Kristu Bůh zná i naše únavy, vyprahlost i žízeň. Není to bůh výkonu, který na nás čeká někde na konci života, aby zhodnotil naše zásluhy, ale jde životem s námi, a to i našimi pouštěmi.

Ježíš zná i tu poušť, když člověk s někým nemluví nebo přeruší vztahy... Židé se se Samařany nestýkali. Řeknu jen krátce, proč to tak bylo: Samaritáni byli potomci obyvatel severního království a pohanských kolonizátorů za asyrské nadvlády. Zkusme si představit, jak vojáci okupační armády znásilňují místní ženy. Připomíná mi to historii východní Ukrajiny, která byla v milionech lidí uměle osídlena Rusy, a jejich potomci pochopitelně inklinovali k Rusku. Podobně bylo násilně osídleno východní Polsko a jeho obyvatelé přesídleni na bývalé německé území. Pro Judejce byli Samařané — promiňte mi ten hrubý výraz — parchanti. Když se Judejci vrátili z babylónského zajetí, chtěli s nimi Samařané stavět chrám, ale Judejci je odmítli. Samaritáni začali stavět svůj chrám právě v Sycharu, ale Judejci jim ho rozbili. Proto žili Samaritáni a Židé v dlouholetém zarytém nepřátelství. Slovo „Samařan“ byla prý u Židů nadávka.

Ježíš nevybočoval jen tím, že mluvil s cizí ženou, což se neslušelo (a ještě o náboženských otázkách — to se nedělalo), ale také tím, že se na tom dlouholetém nepřátelství nepodílel a že je neživil. Naopak, Samařany dával Židům někdy provokativně za příklad (vzpomeňme na milosrdného Samařana nebo na toho jediného uzdraveného z malomocenství, který se vrátil poděkovat).

Samařanka byla nejdřív překvapena tím, že od ní ten Žid jako od nepřítele žádá pomoc, ale pak i tím, s jakou úctou s ní ten neznámý muž z nepřátelského národa jedná. Zřejmě s ní vůbec ještě žádný muž takto nemluvil: tak, že by mu na ní záleželo a přitom o ni neusiloval.

Ten rozhovor je pro nás ale divný, je to docela drsné špičkování. Je to rozhovor o náboženské identitě, o našich kořenech a našich pramenech. Když budeme čerpat z nich, budeme mít vždycky opět žízeň. Zato když přijmeme vodu přímo od Krista, nebudeme žíznit na věky. Jistě budeme v životě žíznit ještě mnohokrát, ale tu největší a nejhlubší žízeň v nás Kristus může uhasit. Dokonce, ta jeho voda bude vyvěrat z nás samých. Ne, nestaneme se sami jejím zdrojem, ale ten pramen v nás bude žít. Nebudeme jen zaplavení milostí zvenčí. Budeme nosit tu milost v sobě. Protože Kristus chce pracovat i v nás, v našem nitru.

Zní to možná dost nereálně. Ale zkusím to říct jinak: Kdo by po něčem takovém netoužil? Nevíme, jak si to ta Samařanka představovala, možná by si ráda něco takového koupila i za peníze a možná i proto jí Ježíš řekl, ať tedy přivede manžela, bez něhož by se kupní smlouva nedala uzavřít.

Jenže co mu na to má říct? Jestli řekne pravdu o sobě, o své minulosti a o svém životě, je pravděpodobné, že se k ní ten čistý a pozorný muž s opovržením otočí zády. To by přece byla škoda. Ale ona ten svůj „coming-out“ riskne a odváží se jít s pravdou ven.

A to je další překvapení: nejen že si ten záhadný Žid neodplivl, ale navíc jí dal najevo, že už to od začátku toho rozhovoru věděl: Já vím, nemáš to lehké, vím, že jsi byla aspoň pětkrát vdaná, a teď žiješ nějakým s mužským jen tak, možná proto, že si tě nechce vzít. O to víc se asi divila, že s ní celou dobu mluvil tak uctivě. Sestry a bratři, to, že do nás Bůh vidí, nemusí být důvodem ke strachu, ale k úlevě — že nemusíme nic skrývat.

Ženě Samařance to stačilo, aby v Ježíši poznala proroka. A tak hned využívá chvíli k tomu, aby položila podstatnou otázku: Máme uctívat Boha tady nebo v Jeruzalémě? Myslím, že jí nejde ani tak o místo, kde stojí chrám, ale hlavně o otázku, které tedy náboženství je to pravé. Ona i Ježíš mluví o stejném Bohu Židů i Samařanů. Ona však myslí spíše na ritus, tradici a rozdíly ve způsobu uctívání. Zatímco Ježíšovi jde o to, že uctívání Boha souvisí víc s tím, jak ho vnitřně poznáváme, a také, jestli jsme ve víře pravdiví, protože pak se nám otevírá nová dimenze bohoslužby, uctívání v Duchu a v pravdě.

Něco z toho nového rozměru už je tady, říká Ježíš. Samařanka věří tak jako mnozí lidé té doby, že Mesiáš už přijde co nevidět. „Ten až přijde, oznámí nám všechno“. Jako by tím říkala: On konečně vnese jasno do těch našich náboženských rozepří a roztržštěností.

A tak se jí Ježíš v této chvíli rovnou představuje jako Mesiáš, protože je na to zřejmě připravená. A je zajímavé, jak na to zareagovala: všeho nechala a běžela do města k lidem, které by před tím za nic na světě nechtěla potkat. Říkala jim: U Jákobovy studny je člověk, běžte se na něj podívat, mně se zdá, že by to mohl být Mesiáš. Samařané pak Ježíše pozvali do svého města, kde pobyl dva dny, zřejmě v kázáních či rozhovorech.

Samařanka se vlastně stala misionářkou ve svém okolí, přesto, jakou měla pověst. Míváme v církvi obavy, že naše svědectví je nevěrohodné, když nežijeme tak, jak bychom měli. I my faráři se leckdy cítíme jako nevěrohodní. Bůh ale tolikrát svěřil svou zvěst do úst lidí, kteří se netěšili žádné dobré pověsti... Samařané na svědectví té ženy dali, a šli se za Ježíšem přesvědčit. Mnozí Židé ovšem ne, ti byli skálopevně přesvědčení, že jen oni jsou před Bohem ti praví.

Sestry a bratři, na tomto příběhu vidíme mj. to, jak Ježíš jednal s lidmi, i s těmi, kteří neměli čisté svědomí, konkrétně se ženou, která nežila zodpovědně a neměla dobrý či krásný život. Ježíš jí přijal, projevil zájem a daroval jí důstojnost. Neobešel ji ani jí nedal najevo odmítnutí a už vůbec ne opovržení. Ale zároveň jsme viděli, že s ní Ježíš nejednal v rukavičkách, nechodil kolem horké kaše. Nebylo mu jedno, jak ta žena Samařanka žije a čemu věří. Ovšem jí to taky nebylo jedno – ani čemu věří, ani jaký život žije, ale nedokázala to sama změnit. Až v Kristově síle, napojená vodou věčného života. Jinak řečeno: Ježíš byl na své učedníky velmi náročný, a je náročný i na nás, své i posluchače. Ale tuto ženu, tak jako i jiné lidi, nejprve obdaroval svou úctou a svým přátelským jednáním, a pak jí ošetřil svou pravdou. Na straně Samařanky to ovšem předpokládalo pokoru a otevřenost – a že „nepráskla dveřmi“, když Ježíš t’al do živého. Možná právě díky svému selhání nebyla na svou víru pyšná, dokázala přemýšlet, hledat a přiznat chybu. A dokázala vystoupit ze zajetých kolejí náboženského vnímání své obce.

Milí přátelé, Ježíš zná naši žízeň, touhu po lásce, naplněnosti, po Boží i lidské blízkosti. Po čem toužíme, jaké je naše velké či hluboké přání? Zkusme to otevřít v modlitbě, a klidně mluvm s Bohem i o tom, že to naplnění vůbec nenacházíme. Nebojme se, že by to Bůh bral jako naši nevděčnost. Ta Samařanka měla za sebou asi šílené věci, když byla 5x rozvedená, to muselo být zranění a nenaplněnosti! A Ježíš se toho dotkl ne proto, aby ji káral, nebo aby ji to bolelo, ale aby se ukázala hloubka její touhy i bolesti v životě, který stále nedochází naplnění. I my, i když třeba nemáme za sebou tolik životních kotrmelců, si můžeme připustit k tělu Boha. Ne jako soudce nebo drába, ale jako lékaře, který uzdravuje i bolet z nepochopení, nepřijetí a osamocení, tedy to, co i my dobře známe. A jestli, milí přátelé, také vnímáte modlitbu jako studnu, ze které ale nedokážete plně čerpat, pak zkuste nejdřív přemýšlet o tom, po čem opravdu žízni Vaše duše, po čem toužíte, jaké je to vaše nejvnitřnější přání. A to svěřte Hospodinu. A možná také učiníte zkušenost, že přijmete živou vodu, která se vám stane pramenem. Pramenem, který bude prosakovat vaším životem, všim co děláte a vy zjistíte, že ten pramen vyvěrá protéká a nese vás až k životu věčnému. Amen.

Modlitba: *Pane Ježíši, chce se s tebou potkat jako ta žena ve své žízni po pravém životě. Věříme, že u tebe je pramen žití, zdroj radosti a že tvá voda života chutná jako víno v němž je pravda nezkalená a ryzí. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, u tebe se nebojíme přimlouvat za své bližní, kteří jsou kolikrát jiní, než jaké bychom si je přáli. Prosíme, zastav se u nich a neodmítej je. Kéž u tebe nezažijí to, co zažívají ve světě – odmítnutí, zklamání, nepochopení a osamělost. Prosíme za své nemocné bližní, které trápí, že nemohou dělat, co co druzí. Prosíme za ty, kteří nejsou tak zdraví, vzdělání, vycívaní, zbožní, bohatí a šťastní. Prosíme za lidi společensky vyloučené, za lidi, kteří nemají sílu a schopnost vyrovnat se ostatním. Modlíme se za slabé, nerozhodné, ustrašené a ustarané, aby se z nich stali lidé silní, rozhodní a odvážní nebo aby ke sobě někoho takového našli. Modlíme se za lidi, kteří ztratili lásku, myslíme na rozvedené a životem zklamané. Ty se ke všem takovým skláníš a otvíráš jim svou náruč. Dej jim poznat svou lásku nabraď jim to, co jim lidé nedokázali dát. Tobě vdčíme za mnohou pomoc ve svých životech. Ty jsi náš Pán a Spasitel. Amen.*